

JUGOISTOČNA EVROPA STREMI KA OTVORENOM TRŽIŠTU ZA INFORMACIJSKO DRUŠTVO, napisala Ružica Mišković, predstavnik Vlade Crne Gore u Inicijativi za elektronsku jugoistočnu Evropu (eSEE)

Kada su u junu 2002. godine, ministri zemalja regiona, pod okriljem Pakta stabilnosti za jugoistočnu Evropu, potpisali Zajedničku izjavu o namjerama, vjerovatno nisu ni bili svjesni kakvu mašineriju aktivnosti su pokrenuli, u cilju prelaska iz industrijskog u informaciono društvo.

eSEE Agenda, usvojena iste godine, bila je važan korak ka ispunjavanju brojnih obaveza na putu društva znanja, u vidu konkretnih zadataka. Uspostavljanje institucionalnog okvira za razvoj društva zasnovanog na informaciono komunikacionim tehnologijama; izrada nacionalnih politika i strategija, uz pripremu akcionih planova; donošenje zakona iz ove oblasti i usaglašavanje sa direktivama Evropske Unije; promocija razvoja informacionog društva i podrška na svim nivoima elektronskog poslovanja, samo su dio aktivnosti koje su zemlje regiona ispunile i koje ispunjavaju, slijedeći ciljeve kontinuiranog razvoja informaciono komunikacionih tehnologija.

Nakon niza dokumenata koji su uslijedili, kako na nivou regiona, tako i od strane pojedinačnih država, na Ministarskoj konferenciji u Sarajevu, oktobra 2007. godine, ministri Albanije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Makedonije, Moldavije, Crne Gore, Srbije i Kosova potpisali su eSEE Agendu Plus, za period do 2012. godine. Ovaj dokument je svojevrsna kruna ispunjavanja obaveza u vidu dalje potvrde zemalja regiona za odgovornost u kreiranju okruženja pogodnog za razvoj Informacionog društva za sve, kao i zajedničke volje u harmonizaciji aktivnosti regiona.

Ostvareni rezultati i dalja kontinuirana realizacija aktivnosti govore o značaju koji zemlje regiona jugoistočne Evrope pridaju brojnim obavezama na putu društva znanja, sa ciljem da se prevaziđe jaz na različitim nivoima razvoja. Prihvatajući opšti okvir za razvoj informacionog društva u jugoistočnoj Evropi, „i2010 - Evropsko informaciono društvo za razvoj i zapošljavanje”, eSEE Agendom Plus su definisani prioriteti za politiku razvoja informacionog društva u skladu sa specifičnostima regiona. U vezi sa tim, prepoznate su tri prioritetne oblasti: Jedinstveni informaciono prostor jugoistočne Evrope, Inovacije i ulaganja u ICT istraživanje i obrazovanje i Inkluzivno informaciono društvo.

Analogno tome, zemlje regiona kontinuirano rade na podsticanju razvoja jedinstvenog informacionog prostora, promovišući otvoreno i konkurentno tržište za informaciono društvo i medije. U vezi sa tim, posebno treba istaći značaj stimulisanja razvoja servisa kojim se želi ponuditi siguran prisup brojnim online sadržajima, kao i usvajanje nacionalnog okvira interoperabilnosti, kako bi se, kroz kompatibilnost i saradnju sistema, procesa i ljudskih resursa omogućio nesmetan ulazak u Evropsku Uniju.

Kroz jačanja inovacija i ulaganja u ICT istraživanje i obrazovanje, akcenat je na stalnom razvoju saradnje sa privatnim sektorom, doprinoseći i stvaranju radnih mjesta većeg kvaliteta. U vezi sa tim, već je dosta urađeno na unaprjeđenju obrazovnog sistema, kontinuiranim izmjenama u nastavnim programima; na premošćavanju generacijskog jaza i drugih, kroz ujednačavanje ICT znanja u društvu; kao i na razvoju akademske i naučnoistraživačke mreže.

U okviru inkluzije informacionog društva, akcenat je na tehnologijama jednakih mogućnosti, kroz aktivno i značajno učešće u informacionom društvu svih polnih struktura, različitih društveno-demografskih grupa i digitalne podijeljenosti; realizovanju seta osnovnih i e-Government rješenja; podsticanju razvoja elektronskog poslovanja i prevazilaženju svih prepreka u vezi sa tim; uvođenju i razvoju programa digitalizacije kulturnog i istorijskog naslijeđa; kao i uključivanju građana u sva pitanja društva, uključujući upotrebu ICT u izbornom procesu.

Svjedoci smo brzog tehnološkog razvoja, kao i nemogućnosti da se istim intenzitetom prati tako rapidan napredak na polju informaciono komunikacionih tehnologija.

U vezi sa tim, predstavnici vlada zemalja regiona koji čine Radnu grupu Inicijative za elektronsku jugositočnu Evropu, su uz podršku RCC-a, koji je od Pakta Stabilnosti preuzeo koordinaciju i praćenje ovih aktivnosti, svjesni preambiciozno postavljenih rokova, pripremili predlog novih i ovaj dokument će ministri zemalja regiona, uz Ministarsku deklaraciju, usvojiti na predstojećoj Ministarskoj konferenciji, planiranoj da se održi do kraja ove godine u Tirani. Takva, revidirana eSEE Agenda Plus, biće usvojena za period do 2016. godine.